

Glasilo Slovenske Krajine

NOVINE

Prihaja vsako nedeljo.

Cena na leto doma 20 Din. V Ameriko cena na leto 70 Din. Cena M. Lista je doma 5 Din, v Ameriko 30 Din. ki oba lista majo i sirote dobijo kalendar brezplačno. Ki pa samo ednoga, ga dobijo za polovično ceno.

„Vredništvo i opravištvo Novin je v Črensovcih, Prekmurje“.

Vrednik Klekl Jožef, vp. plebanoš v Črensovcih.

Rokopise i naročnino pošiljajte na uredništvo ali opravištvo Novin v Črensovce, Prekmurje. Oglasi, (inserati) se tudi tu sprejmajo. Cena ednoga kvadratnoga centimetra za ednok en dinar za večkrat popust od 5% do 40%.

Odkriti.

Pomiliti morate ešče vsi, kak je pisarila „M. Krajina“, ka naša stranka išče samo svoje dobičke. Kelikokrat so nam gospodje v oči vrgli, ka iščemo svoj žep. A po pravici pa siromacije smo bili i smo, pomočniki sirot je bila i je naša stranka. Odgovarjali na vnoga potvarjanja i laži nismo, ar se sunci ne trebe zagovarjati. To je svetlo i čisto, blato presveti i sveti pokaže njegovo grdostijo, a samo se nikdar ne zovlači. Mi smo znali, ka ravno pri g. markišavskom Kūhari i pač pri celoj njegovej stranki se ide za žep i samo za žep i za nikaj drugo. To naše mišljenje je zdaj pred sodnijov potrjeno. *Pred sodnijov v M. Soboti je priznao Štefan Kūhar z Markišaveca, kandidat demokratske stranke, ka je on 17. marca za peneze prekstopo v radikalno (Benkovo stranko). Ravno to je potrdilo pred sodnijov tudi g. Benko sam. Šume penez nesta vūpala naznaniti, ar sta se zbojala špotov. Narodnosocialistični „Naš dom“ je to že pred dyema tjednoma popisao. — Ka shaja s toga žalostnoga dejstva?*

Dvoje. Prvo je to, ka je M. Krajina list laži i ka se je markišavskomi Kūhari zaistino šlo samo za žep, nepa za hasek ljudstva, ka je njegov program zaistino bio samo pesek ljudem v oči. Laž ma kratke noge, pravi naš pregovor. Kak hitro se je tu pokazala istina toga pregovora. Drugo je to, ka je Kūhar osramotio versko osvedočenje vseh evangeličancov. Njihov verski list „Dūševni list“ ga je najpre brano kak ednoga tih najboljših evangeličanskih vernikov. S tov kŭpčijov je pa ne samo tisto potrjeno, ka so Novine mogle i moro od njega pisati, najpre, ka je lažlivec, ar je ogrizo poštene naše ljudi, nego ka je ešče podkŭpljenec i izdajnik, ki je za peneze odao svoj program, svoje ljudstvo, svoje poštenje, vse. Odkrit je. Ne želemo njemi nikaj drugo, kak naj popravi te svoj veliki krivi stopaj z mučanjom i poštenim kmečkim delom. Politiki naj da mir. Tu se je razbila ladja njegove poštenosti. Po tihom poštenom življenji bode vse pozabljeno.

Proti tem krivicam, štere trpi naš obrtniški stan, bodo visoko zdignili glas v celoj Sloveniji obrtniki i tem se moremo pridružiti tudi mi vsi. Samo z združenimi močmi lejko kaj dosegnemo. Zberite se v vsakšoj fari vkŭp vsi obrtniki: tišlarje, šoštri, kovačje, sabolje, kolarje, lončarje itd. i protestirajte proti tem krivicam. Potrjene, podpisane proteste pa te pošlite našemi obrtniki g. Štefanu Litropu v Tŭrnišče, da ji on zbere vkŭp od cele naše krajine i pošle naprej.

Tŭrnišče. Kak so „Novine“ že poročale, se bodo v bodoče tudi vsi naši obrtniki organizirali v našoj političnj stanovskoj organizaciji, v „Jugoslovanskoj obrtnoj zvezi.“ — Prva takša obrtna zveza se ustanovila v Tŭrnišči pri naši čevljarjih že v nedelo dne 22. aprila. Vse obrtnike vabimo, da se vpišejo v to obrtno zvezo. Drugi mesec ščemo ustanoviti „Obrtno zvezo“ tudi po drugi fari, kde je bar 20 obrtnikov. Či bi pa jih kde manje bilo, bi pa združili 2 fari vkŭp v edno „Obrtno zvezo.“ Obrtniki, zavŭpniki naše krščanske stranke, agitirajte med našimi obrtniki, da bo vsakši znao, zakaj se ide, ka ščemo, i naročite si vsi „Jugoslovanski obrtnik.“ glasilo naši krščanski obrtnikov. *Naj ne bo niednoga obrtnika med nami, štiri ne bi bio naročen na te list! Za vsa pojasnila se obrnite na vredništvo „Novin“ v Črensovce ali pa tudi na našega vrloga Štefana Litropa v Tŭrnišči. Tu se tudi lejko naročite na naš obrtni list. Košta na celo leto samo 12 dinarov. Izhaja vsakši mesec. — Tu dobite tudi pravila „Obrtne zveze.“*

+

Smrt našega rojaka g. plevanuša Mitnjek Matjaša.

Tišina. Dnes je žalostno zazvono zvon tišinske cerkvi. Lūdje so v vekšoj vnožni silili k božjoj službi. Dnes smo mi žalosten spomin obslužavali. Sv. meša se je darivala Vsemogočnomi za pokojnoga Mitnjek Matjaša, v Avstriji vmorjenoga g. plebanoša, našega rojaka iz Petanjec. Glas njegove žalostne smrti je globoko v srce segno vsakšoj čutečoj dūši z med nas, najbolje pa onim, ki so ga poznali, ki so ga ljubili ino častili, — njegovoj zdaj potroj rodbini i sejoj, 79 let staroj materi.

Pred kratkim časom so ešče eti med nami hodili, zdaj pa tam počivajo v tŭhinjskoj zemli. Med nami so se tak dobro čutili, ka so po odhodi včasik poiskali i prosili milostivnoga g. pūšpeka, naj bi jih gorvzeli v našo pūšpekijo i v Prekmurje poslali. G. Pūšpek so v prošnjo toga gorečega dūhovnika radi privolili. Zdaj so samo ešče na dovolenje bečkoga g. pūšpeka čakali, ka bi se mogli iz njŭve pūšpekije v našo priseliti.

Mogočno, ka je ravno ta žela postala njŭva nesreča. Oni so najpre z navdūšenostjov pripovedavali, ka si človek eti celo inači čuti kak tam pri njih, ka so naši lūdje popolnoma drugi i poštenejši eti, kak tam v njŭvoj zdajšnjoj domovini. Mogočno, či glih je ešče nej gvūšno to, ka so ranč zavolo toga odkritoga govora mogli vmreti.

Šrtoga toga meseca večer okoli desete vŭre je nikak zaružo na farofi s tem, ka so gospod plebanoš telegram dobili. Oni so ešče pisali, na te glas dveri gor odprli in pred sehom dva soldačko oblečeniva človeka vidili. Eden jim je električen posvet pred oči podržo, drugi jih je pa v tom hipi dojstreljo. Na farofi je malo ljudi bilo, zato je razbojnikov nišče nej nasledŭvo. Či so soldacije bili, ali samo v soldački gvant oblečeni civilje: to de mogla biroviija vŭ pokazati.

Vmrli so petoga večer, pokopani so bili sedmoga. Kda so ranjeni ležali i se 24 vŭr na gvūšno smrt pripravljali, te je prišlo dovolenje iz Beča, ka slobodno idejo nazaj v našo pūš-

pekijo, pa z dovolenjom našega g. pūšpeka med nas — v našo domovino. Nam je pa ne bila dana sreča, ka bi jih eti lejko pozdravili. Odlšli so, že so pri Ježuši — srečni. Romar so bili, ki so se prve kak redovnik, po tom kak soldački i najobslednjim kak svetski dūhovnik v vnojih mestaj goreče trūdili za dūše, za nepoznane ljudi, od šterih so plače ne dobili, tudi ne čakali. Romar so bili 47 let; zdaj so s pomočjov neprijatelske krugle vandranje dokončali, svoj cio dosegnoli — nas pa zapustili. Mi, ki smo jih poznali, žalostno čŭtimo, ka to znamenjuje; z žalostnov dūšov stojimo pri njuvom grobi; zato s skuznatimi očmi, pa denok z vŭpanjom prosimo za to, ka bi se ednok pa vidili i vkŭper veselili v lepšoj domovini. Teda do videjnja pri Ježuši!

Prekmurski obrtnik.

Slabe čase mamoo dnesden tudi mi obrtniki. Kelkokrat so nam že „Novine“ poročale, da pa je vse zobstoj telko časa, dokeč bo vladao centralizem, to se pravi, dokeč bodo nad nami gospodarili Srbi i njŭvi pomagačje slovenski demokratje. Ti lūdje nemajo smilenja z nami. Oni ne pitajo, ka trbej malomi obrtniki, ti lūdje gledajo samo za svoj hasek, ti lūdje si samo punijo žepa z našimi žmetno prislŭženimi krajcari. Gledajte, ka ščejo napraviti z našimi bolniškimi blagajnami. Ves pejnez ščejo znositi v Belgrad i tam ščejo gospodariti z pejneci, štere je vkŭp spravoo naš slovenski obrtnik, mi pa bomo mogli nje ponijžno prositi, če nam kaj trbej, da nam vržejo kakšo drobtinico od tej pejneza.

Gledajte, kak nam nakladajo dače, da nemremo več dihati. Komaj plačamo eden ček, Bog zna za kelko dinarov, pa že palik dobimo drugi ček.

Tudi srbski obrtni zakon ščejo razširiti na naše kraje. Bog nas varŭj takšega zakona! Te zakon imajo lejko v Srbiji ešče sto let, to nas nikaj ne briga; mi ščemo takšega, štiri paše našim razmeram.

Volitve v trgovsko i obrtno zbornico v Ljubljani neščejo razpisati, čakajo znan, da bi palik napravili kakši takši volilni red, da bi bili zvoleni sami liberalci.

NEDELA.

Po vŭzmi IV. Evang. sv. Jan. 16. Ježuš obeča sv. vučenikom sv. Dūha. Sveti Dūh je tolažnik i okrepiteo naših dūš, on je delivec vseh tistih milosti, štere je Ježuš z svojim britkim trpljenjom nam spravoo. Njegova ljūbezen se razleva po vseh svestvah, njegova modrost vodi Matercerkev, on je vez ljūbezni med Očom i Sinom, ž njima eden pravi Bog. O želimo ga i mi zadobiti. Pridi sv. Dūh.

Trpljenje Gospodovo.

Zakaj ga pa ščete ešče med dva razbojnika križati? Ve je pa to ne velo sodec, to so si zmislih krvniki, ki so z nezaslŭsnov predrznostjov po svojoj glavi ž njim ravnali: „Delali so ž njim, ka so šteli“ (Mat. 17, 12.) Pa ka je nagnalo te hūdobne k tomi? Ščem vam povedati. Nesrečniki so v pamet vzeli, ka se je Kristuš med svojim počasnim mučenjom proti niednoj krivici ne tožo, kak proti toj priliki, da so z drogmi, z sulikami i helebardami prišli v ograd, naj ga vlovijo, to je da so si tak djali ž njim kak z ednim razbojnikom. „Prišli ste nad mene kak nad kakšega razbojnika z sabljami i cepiči, da bi me zgrabili.“ (Mat. 26, 55.) Glejte, so si te med sebov pogučavali, če si ž njim tak denemo kak z kakšim razbojnikom, to ga najbolje žali. Zato pa ravnajmo ž njim kak z razbojnikom. Neso bili zadovoljni s tem, da so ga prle za navadnim cestnim roparom postavili, ar so prosili oslobodjenje rajši za Barabbaša kak za njega, so ga zdaj tudi po razbojnikaj dali na Kalvarijo spreviditi i med razbojniki so ga na križ povisili; tak močna je bila žela njegovi mantralcov, da ga kem bole sramotijo. „Na najsramotojšoo smrt ga obsodimo.“ (Modr. 2, 20.) To so šteli, naj ga po vsjoj priliki majo po takšoj smrti za kralja, ali za kralja razbojnikov. Pa što ne bi spoznao, ka je križ sam na sebi i obsebi že itak pomeno sramotno nečast? Sramotna nečast je bila, gda so Tulliusi pravili, ka je „nevreden“ štor; sramotna nečast je bila, gda so Seneki pravili, ka je „nesrečen“ štor; sramotna nečast je bila, gda so Liviusi pravili, ka je „škodljivi“ štor; sramotna nečast je, ar

Augustin pravi, ka med smrtmi ne hujše (kak ta na križi). Pun sramote je mogo križ biti za Kristuša, ar so prihajala k tomi ešče vnoga javna onečestjenal Nagi visi Zveličiteo na stori pred očmi neštete vnožine v visikom podignjenom položaj; zato mislim jaz, da njemi je med vsemi mokami niedna ne teliko bolečine delala, kak sramota. Što bi nad tem dvojio? „Med vsemi mokami je največša sramota“, pravi zlatovistni sveti Janoš. Zato mislim jaz, ka jo za toga zroka volo omenja apoštol kda piše: ka je dober Jezuš, „červno njemi je veselje bilo ponujano, je li smrt pretrpo z zametavanjom i sramotov“. (Helr. 12, 2.) Pa ka pravim, je lejko ne trebalo Kristuši vnoge nevole zavržiti, naj more mreti na križi? Zaistino. Ne se je brigao za vajati, ne za biče, ne za cveke, ne za žalost i smrtno stisko. Ali to neso bilé njegove največše zmage, vnogo več pomeni, kak vse drugo, da je prestao sramotenje. Kak mi če koga hvaliti ščemo, ka je kak David vnoge sovražnike premagao, kak mi, pravim, se zadovoljimo stem, ka glavnoga sovražnika imenjujemo i pravimo ka je toga orjaka premagao, ravnotak se pravi od Kristuša, da je na križi vmro „z zametavanjom i sramotov“. Ta sramota se je neprestano gibala pred njegovimi očmi, kak da bi največ trūdov meo pri njenom premaganji: „Moja sramota mi celi den leži pred očmi“ (Ps. 43, 16.) to je darüvao zmerom kak nejbritkejšo nebeskomi oči: „Znano ti bodi, da sem za tvojo volo sramoto trpo“. (Jer. 15, 15); i v drugom mesti: „Moj obraz je z sramotov pokrit“ (Ps. 68, 8.); i páli: „Sramota mojega lica me pokriva“ (Ps. 43, 16.) Od te pravi, da je zvün Boga nišče ne more popolnoma zapopasti: „Ti poznaš mojo sramoto i mojo nečast“ (Ps. 68, 20).

Glasi.

Slovenska Krajina.

Jugoslovanska matica je v dvema mesecoma nabrala v Slov. Krajini 12,175 koron. Ka je napravila s temi penezi, se nikaj ne čuje. Pri nas pa je tak veliko sirmaštvo! Deca nemrejo hoditi v domače šole, ar nemajo knjig i obleke; dijaška kuhinja nemre vsem sirmaškim dijakom dati jesti; srednje i visikošolci morejo svoje včenje zapustiti, ar nemajo sredstev za dalne študije. Vsa društva so tak sirmaška, da se komaj zdržujejo. Naši penezi pa ido ta, kda se z njimi razpolaga brez Boga. Zato vi, gospodje, ki ste dozda goreče pobirali i tudi vi, darüvalci za Jugoslovansko matico, spomnite se naši sirmaški dijakov i bote vršili veliko dobro delo za narod!

Lepi dar. Vlč. g. Jüri Gazej, novomešnik iz Stajarskoga, so darüvali 27 knjig za knjižnico naši dijakov. Bog plati!

V Bogojini bo 29. aprila po velkoj meši občni zbor Kmečke zveze.

Sv. Jožef v Celji. Dosta je naših ljudi, ki so bili tak srečni, da so opravili pri Sv. Jožefi v Celji duhovne vaje, ali pa da so ovak romali k Sv. Jožefi. Vsakomi je tista lepa cerkev na malom bregci nad varašom dobro v spomini ostanola. Zdaj so merali č. gg. misijonarje dati cerkev na zvünaj sčičta prenoviti, ar se zid lušči in omet odpada. Cerkev sv. Jožefa bode potem, kak je znotraj lepa i krasna, tudi od zvünaj. Stroški bodo jako veliki, pa častilci sv. Jožefa bodo gotovo pomagali.

Kem je dača na dohodek navržena za 1. 1921., naj vzemejo to na znanje. Naš g. poslanec so prosili pomoč za vse, da bi se zavolo suše vsem če ne vse konči 30% opuštilo z navržene dače. Delegacija ministerstva financ njim je sledeči odgovor dala; 1) Za vse poprek je nemogoče kaj dopustiti, nego naj vsaki vložil priziv (apelacijo) i prizivna komisija bo pritožbe rešila i po mogočnosti dačo zbrisala; 2) Vsem prosilcom se po 232 § znižajo dače, če so se dohodki zavolo vremenskih neprilik (toča, süsa itd.) zmenšali pod $\frac{2}{3}$ odmerjene dače; 3) Delegacija na prošnjo kolikovano dovolil, ka se dača lejko sledkar plača. — Ar je zaistino velika süsa 1. 1921. zmenšala dohodke vnožim pod $\frac{2}{3}$ kak ednomi siromaki iz Beltinec itd. prosimo davčno oblast v M. Soboti, naj postopa konciliantno z temi ljudmi.

Dečki — mladeniči, na risalski ponedeljek v Celje k Sv. Jožefi! Kaj pa bode tam? Velik marijanski shod za krščanske mladeniče. Tudi možje lahko pridejo pbleg. Lani je bio takši shod v Ljubljani. Tja nam je malo daleč bilo. Sv. Jožef v Celji je vsem Prekmurcom dobro znan, saj so prejšnja leta hodili tja naši dečki in možje na duhovne vaje. Zdaj se pa pripravite na te mladeniči shod. Šparajte penze, da se boste peljali v Celje. Upamo, da dobimo polovično vožnjo. Prekmurški mladeniči in možje pokažite, da ste verni, da imate radi Marijo, zato pa pridite v prav velikom številu na marijanski shod mladeničov v Celje, Zavoljo slabe železniške zveze bomo morali v Celji prenočiti. Preskrbljena bodo prenočišča. Priglasite pošljite kem prve na č. g. Matija Čontala, misijonar, Celje, Sv. Jožef.

Sekolacija poslopij. Naše poročilo od sekolacije v edni prejšnji Novinah popravimo v telko, da poslopija, štera so last nedoletne dece i so pod sodnijov (na sirotinsko), morejo biti po vrednosti zavarovana včas kak sodnija to odredi. Takši je zakon zdaj i takši je bio tudi pod prejšnjov madjarskov vladov. Dajte pa zavarovati, sekolirati samo pri našoj krščanskoj „Vzajemnoj zavarovalnici“ v Ljubljani.

Iz lepi Štajerski pokrajin. Srčne pozdrave pošiljamo vsem staršom, bratom i sestram, fantom i deklam, Orlom i Orlicam tak i tudi vsem čtevcom glasila Slovenske krajine „Novine.“ Širom lepe naše Slovenske krajine iz bližnjega fantje vojaki v Maribori. Pozdravljamo posebno naše organizacije, našega Orla, z iskreno željo, da bi dobro napredüvao, se širió med slovensko mladino, ar še le zdaj v vojaški sukni vidijo fantje, kaj je vredno Orlovsko delo. Lahko stane Orla vojaka vežba, ne je njemi huda disciplina. Kakor doma, tako tudi v vojašnici se ločijo fantje dobri skupaj, ki se ne sramujejo molitve i slabi skupaj, ki kunejo. Kako vzgojo je šteri meo, takše ma poznejše življenje. To bojdí staršom dober vzgled, kam vodi slaba vzgoja. Naše vse najhujše tožbe do vas domači so minole i zopet donijo lepe slovenske pesmi stem vekšim veseljom, ar redno prihaja med nas glasilo naše Slovenske krajine „Novine“ vsako nedelo, štero nas veselo spominja na lepi nam naš rojstni kraj. Zato starši, naročajte svojim sinom le krščanske liste, ki so nam vselej najbogše došli. Posebno pa zadnje čase, kdaj so je že tudi začeli odobravati ljudje iz nam nasprotne vrste, šteromi je lepi dokaz izid zadnji volitev v narodno skupščino, šteri nas prav veseli zato, ar ste nam stem mnogo pomogli za štero se Vam tudi posebno najlepše zahvalujemo. Znesek, ki

ga tu pošiljamo, smo nabrali med seboj za glasilo Slovenske Krajine „Novine“ od 1. jan. do 18. julia 1923. l. a ostalo za podporo Marijinoga lista i „Novine“. Vsega 24.50 Din. Prejmite pozdrave svoji sinov, bratov i prijatelov v vojaški službi do bližajočega se veseloga svidenja. — Fant vojaki iz Bogojine 10, Črensovec 3 i Bratonec 2. z Ivanec 1 v Maribori

Tajništvo SLS je naznanilo, da se vse prošnje moro njemi poslati i ne našima poslancoma v Beograd. To se razmi samo od takših prošenj, štere so ne silne i preposebne, nego se ide samo poprek za kakšo reč v Prekmurji. Vse posebne i silne prošnje, štere što ma, naj li pošlje naravnost v Belgrad našima poslancoma (Beograd, parlament, Jugoslovanski klub).

Za volo naših vojakov sta našiva g. poslanca intervenirala pri vojnom ministerstvu. Prošla sta za vojake, šteri so v Krivoj Palanki, ka bi dobili zajtrk i ka bi se njim kufri hitro dali do rok. Prošla sta na dale, da bi se 1. 1899. rojeni pustili domo. Za odgovor sta dobila na prvo prošnjo gledoč, ka bo vojakom pomagano, na drugo pa, ka se 1. 1899. rojeni vsi dom pustijo samo ka edni moro tečas čakati, dokeč se stari nazaj ne povrnejo. Kakših 20—30 jih ostane v kadri, dokeč ne pridó nazaj, ki so dobili 2—3 mesečni dopüst.

Zahvala. Za lübeznive izraze sožalja ob priliki prebridke izgübe našega nepozabljenoga predobroga soproga (moža) očeta in brata Gašpar Matjaša, dalje za lepe vence predragoj rodbini, sosidom, vsem veščarom i poznancom iz drugi vesnic posebno gospodi Turki gostilničarji, ki je darüvao prego za slednjo pot predragoga pokojnika na pokopališče ter, vsem ki so ga spremili na slednji poti izrekamo najizkrenejšo zahvalo! — M. Sobota — Prosečkavés, dne 17. aprila 1923. Žalüvajoči: soproga Vilma i deca ter rodbina i brat Jožef

Država.

Kak je v Beogradu? Prišli smo v Beograd po dugom, mučnom potüvanji srečno. Na vlaki je steska bila prevelika. V Beograd pridóči smo naleteli na vročino, a zdaj je pa hladno postalo. Drevje je že vse ozelenelo i ma veliko listje kak po leti pa cvete vse. Navadni beogradski veter nas brije celi den, Vulice polevajo, da praha ne nosi tak razno. Dežüvalo je tudi. Palača za palačov se zdigava, većinoma hoteli i banke. Te majo pač zdaj svet odpreti, vulice so z kamenjom neoglaženim ešče izdaj polajštrane, i nevajeni hoje po njih hitro opešajo. Naš mladi poslanec že tudi teško zdigavajo noge po beogradskoj kaldermi. Kalderma pravijo tu tem kamenim vulicam. Življenje je drago. Edna hižička brez svetlobe, brez pranja i küryave, brez hrane košta jezero i jezero dvesto dinarov na mesec. Sto dinarov pojediti na den v krčmi je pa nikši künt nej. Celi Beograd stoji zdaj pod pitanjom, kak se reši svaja med Srbi, Horvati i Slovenci. Vsaki ešče zadnji Srbski kmet to žele. Slovincov ne sovražijo, a tiste prijaznosti ne do njih kak je bila prle dokeč ne so z Radičevci vküp bili. Pa vüpamo se, da se pomali vse poravna. — Našiva narodniva poslanca sta začela rešavati vse naše prekmurske reči, štere so njim vzročena z vsov dušnov vestjov i trüdami. V stranki smo volili tudi g. Štara za podtajnika, ka v odsotnosti tajnika rešava pisma, štera pridó na stranko.

Fabijola

ali

Cerkev v katókombaj.

I. Mir.

Krščanska hiša.

„I jaz poznam nekoga, šteri je po obrazi ne ravno tak čaren kak jaz, pa s svojim čarnim srom nadomesti vse to. Te me je večkrat pitaó za te ali ov čemer, mi je obečavao, da me odküpi i vzeme za ženo. Od njega sem tudi dosta vsega zvedila, posebno mi je povedao: „da je Fulvij prišeo na sled velkoj zarotbi proti casari Dioklecijani“ — pri tej rečej se je pa stavec zarezao tak gró, da sem včas znala, da je stavec prvi izvohao tisto zarotbo. Čüješ? izvohao! Zdaj so ga poslali v Rim, da ga tu ponücajo ravno v takši stvaraj.“

„Jaz sem pa ne za to. Jaz ne bi znao ne napraviti zarotbe, ne jo zvohati; znao bi pa jo kaštigati.“

„Za nekaj si pa li pripravljen.“

„Za kaj?“

„V mojoj domačiji mamó nekše ptiče, šteri ne dojdeš niti s bistrim konjom ne; či pa tiho i mirno gledaš po njih, si jim včas na sledi, včas se izdajo, ar samo glave skrivajo.“

„Koga pa misliš s tem?“ pita Korvin.

„Kristjane. Ali se ne bo včas začnólo preganjanje proti njim?“

„Kak pa da bo pa ešče jako jako grozno, kak ešče nikdar prle ne.“

„Či je tak, poslušaj me, i se spravi na lovino proti takšim ptičom. Začni jih plašiti, tudi či v začetki dobiš samo malo za to; pri tom pa dobro pazi i včas boš zapazo i dobo v roke tudi ešče kaj bole masnoga. Vzeli njim bodo vse imanje i tebi tudi ne bo vujšla tu i tam kakša polovica njüvoga premoženja.“

„Že razmim. — Ti ne moreš trpeti kristjanov?“

„Nikak ne; že bogovje, štere jaz molim, so proti njüvim zapovedim. Sovražim je od prvoga do zadnjega.“ Nato se zamorka peklenško zasmije i pravi: „Mislim, da je tudi edna mojih tovarišic služabnic kristjanka — niti videti je nemrem.“

„Kak si jo pa ti spoznala?“

„Oprovim: za ves svet se nešče zlagati, i včas nas vse osramoti s svojov pravicolübnostjov. Potem pa se ne briga ne za zlato, ne za kakše dare, i tak napravi s tem, da jih tudi drugi robí ne dobimo.“

„Dobro; kak pa ešče?“

„Potem pa je tudi jako“

„E, pa le pusti, vej znam že zadosta, moja draga čarna prijateljica! Včera so pripelali za najne ptiče celo čredo krvi želnih tvoji rojakov,

močni oroslanov, leopardov ali ti jih itak vse premagaš. Tu maš moje zadnje penze, pa naznani mi včas, gda kaj opraviš s svojimi cumprijinami. Tvoj svet pa za kristjane bom že ponücao, jako se mi dopadne.“

Ločila sta se. Gda je Korvin odišeo že za kükeo hiše, se njemi sužnja debelo zasmije: „Tepeš, ali resan misliš, da je Fabijola zrasla za takše bedake? Pri njoj niti posküšila ne bom s svojimi cumprijinami.“

Jako se je čüdo Sebeščan, gda zapazi, da je zamorka šla v dvorišče palače. Skleno je, da pove vse Fabijoli; ali toga je ne mogo napraviti prle, kak ona nazaj pride z dežele.

Kristjanje.

Gda se Sebeščan i Pankracij vrneta v prednjo sobo, je bila zbrana že vsa družba.

Bilo je zbrani dosta kristjanov, duhovniki i neduhovniki, moški i ženske. Pred njimi na stoli je bila pripravljena pojedina; a oni so ne prišli jest, nego da se dogučijo o nekšem posebnom dogodki, šteri se je zgodó že pred začetkom naše pripovisti. Prestret je bio sto samo tak; či bi što nepričaküvan nemir delao v družčini.

Sebeščan je bio najme pravi lüblenec casarov, šteri je vse zavüpao hrabromi tribuní. To svojo moč i čest je ponücao mladi čestnik, da pridobi za Jezüša vsikdar več sinov i hčerc;

V Radovoljci v Sloveniji sta se mož i žena nekaj skregala. Ženska je bila tak lagoja, da je vzela sekiro i je trikrat vdarila moža po glavi tak, da je včasih mrtev bio. Nato je šla v hižo i je pravila: „No deca, zdaj pa jest, ar se bom po večerji šla zglasit šandarom.“ I resan je tak napravila.

V vesi Kladurovo v Srbiji so vdarili roparje v hižo bogatoga kmeta Steviča. Zahtevali so od njega, da jim naj taki da 20.000 dinarov. Ar je telko penez ne meo, so ga tovajji zvezali i tak dolgo pekli na ognji, da je bio mrtev.

Zofija Pinjo v Sarajevi se je jako svadila na svojega zeta. Ar se je inači ne mogla maščevati, je odišla skrma v njegovo hižo, vzela njegovo dete i pobegnola z njim.

Smrtna automobilska nesreča se je zgodila 19. aprila pri Pragerskom na Štajarskom: železni trgovec Nikola Stricakovič si je razbil glavo i za edno vüro mro. Nesreča se je tak zgodila, da je auto preveč hitro šo po pükla-voj cesti i je vdaro notri v drevo, štero je odrezal, nato pa v soho pri cesti. Automobil se je ves razbil. — Šoferji pa zato nikaj ne bilo, tak ka zdaj v vozi sedi, zakaj je püsto s tak velkov brzinov automobil.

V Maribori je 21. aprila 30 Orjüncov napadnolo vojnoga invalida, g. Goleca. Šo je lepo po cesti v krščansko tiskarno delat. Gda je prišeo do Mariborske tiskarne, gde se tiskajo demokratiški časopisi, ga je obsipalo 30 Orjüncov i so ga bili do krvavoga. G. Golec je vojni invalid i ma süho edno roko.

Novi rusoski begunci so bili sprejeti v našo državo. Od l. 1918. so bili na Poljskom, odkod so je pa pregnali. Zdaj jih je pa naša vlada sprijela. — Dobro je to delo smilenja, samo da ga mi čütimo na svojem — hrbti.

Dr. Korošec, predsednik Slov. ljudske stranke je protestirao pri vojnom ministri proti slabomi ravnanji z našimi vojaki.

Napad na milijardarovo ženo. Na železnici iz Zemuna v Beograd so našli v sredo na rokah i nogah zvezano mlado ženo, štero so vrgli iz vlaka. Gda je k sebi prišla, je povedala, da se piše Elizabeta Tatas i da je žena milijardara Tatas iz Grškoga. Dozdaj so šče ne mogli najti krivcov.

Svet.

Oča i hči pod vlakom. Na Češkom se je zgodilo te dni. Oča je pelao svojo hčer v normišnico. Na kolodvoru sta čakala. Kda je prihajao notri brzovlak, je hči začnola bežati proti njemu, oča pa za njov. Ravno na šinjah jo je dojšeo. Ali ona ga je tak močno zgrabila, da je prle ne mogeo vkraj odvleči, kda je že prišeo vlak i jiva oba povozo.

V Ameriki se je leta 1922. bujlo 12.000 ljudi, med njimi 79 milionarov. — Penezi ne napravijo človeka srečnoga, negò pošteno življenje.

Nedelo odpravijo s prvim majušom na Rusoskom i namesto nje delavci ne bodo delali v pondelkih. Strašno divjajo tü bolševiki proti veri. V Moskvi je na glavnom trgi meo mešo nekši bolševik, oblečeni v mešniško obleko. Patriarh Tihon leži smrtno betežen v vozi.

V Budimpešti se je v tovarni gumija vužgalo i zgorelo 11 delavcov, 41 ji je ranjen.h.

dosta jih je postalo kristjanov po njegovom trüdi, ali kaj takšega se je, ešče izda ne zgodilo, kak ne dolgo pod našov pripovistjov.

Po starejši casarski zapovedih so večkrat zaprli kristjane i jih včasih kaštigali tüdi s smrtjov; tak bi mela tüdi dva brata Marko i Marcelijan za Jezusa iti v smrt; ali zvedijo za to njüvi stariši i prijatelji. Pridejo k njima v temnico i jiva prosijo s skuznimi očmi, da se odpoveta Kristušovi vöri i si rešita življenje. Že sta začnola dvomiti; ali zvedi za to Sebeščan i sklene, da jiva potrdi v vöri. Posebno dosta je delao mladencov oča, Trankvilin, da bi jiva pripravo k odpadi od vöre; podpirao ga je v tom tüdi Nikostrat, uradnik, šteri je meo mladencia na svojem stanüvanji v temnici. Mladi tribun Sebeščan je bio vsešerom telko znan, da so njemi gdašte dovolili iti v temnico. Stvar, štero je šteo zdaj dosegnoti, je bila jako žmetna. pri mladencoma je bilo zbrani tüdi 16 nevörnikov: stariše, temničar Klavdij, uradnik Nikostrat s svojov ženov Coe, i drügi. Ali bi bilo kaj čüdnoga, či bi iz telki ljudi bio štò, ki bi spoznao Sebeščana, daje kristjan i bi ga izdao? Ali ne bi bila to njegova gotova smrt? Vso to nevarnost je dobro spoznao Sebeščan, ali bojao se je ne. „E kaj,“ si je mislo, „či namesto dva damo trije svoje življenje za Kristuša, telko bole!“

Skrbelo ga je samo to, či nieden ne bi dosegeo mantrniške smrti. Soba, v šteroj so

Kelko knjig se je tiskalo leta 1922. v Evropi i Ameriki. Nikaj menje kak 100 jezer. Samo na Nemškom 34 jezero, na Angleškom 10 jezero osemsto, na Francoskom okoli 8 jezero.

Angleški krao je obiskao rim. očo papo, ar — je pravo — je to njegova dužnost, vej je na angleškom dosta katoličanov.

Domača politika.

Jeli smo z Radičom edna stranka? Ne i ne bomo. Mi smo se samo telko z njim zdrüžili, ka je na naše želenje pristao na to, ka smejo iti njegovi poslanci v Belgrad. Prle ne jih je püsto. Ka té strašen centralizem mamo, je krivo to, ka on z svojimi poslanci ne prišo v Belgrad gda se je šlo za ustavo.

Zakaj je Radič ešče ne prišo v Belgrad? Zato, ar ešče ne rešeno od radikalne vlade jeli ta sprejme tisto, ka on z Korošcom žele. Naša stranka je popolnoma neodvisna od Radičove i dela z njim samo telko sküпно, ka dobijo Slovenci i Horvatje svoje pravice v Jugoslaviji.

Kde de našemi ljudstvi bole, jeli v Sloveniji ali na Horvackom? Neštèrni kortešje Radičovi bi radi bili, ka bi mi prišli pod Horvacko. Mi pa odgovorimo: Slovenci smo i ščemo tüdi ostati. Če bi Horvatje marali za nas, bi nam bar zdaj vu vsem šli na roko. Pa ka vidimo i čütimo? Če ščemo belo sol dobiti, nam je ne dajo i če ščemo debelo svinjo tam küpiti, nam je ne dovolijo k nam. Kak bi pa te delali z nami, če bi mi pod njé prišli. Bog nas čuvaj tistoga nereda i tiste krivice pa tiste dače, štere teršijo Horvacko. Rešitev ka ostanemo Slovenci je samostojnost Slovenskoga orsaga i v njem Prekmurje kak županija-vármegyöv, štera ma vsikdar ednoga zastopnika pri vladi.

Kakšo republiko misli vpelati Radič? Na pitanje naših pristašov je Radič etak odgovoro: Jaz želem autonomijo občine, županije i horvacki sabor (országgyűlés) za mojo volo je lahko krao tüdi, samo naj malo pravic ma. Angleška, čeravno je kraljestvo, je najlepša republika, pravo je Radič.

Je Radič proti vojski? Na to pitanje je etak odgovoro: Jaz sem za horvacko vojsko, i želem doma meti vojake. Vojske samo te ne bi trbelo, če bi gda nastala od vseh držav priznana Horvacka mirotvorna republika.

Jeli ma Radič iz med narodne cerkve dühovnike v svojoj stranki? Zagorac bivši ešperes je njegove stranke veren pristaš. Prle je predgao, mešüvao, zdaj je oženjeni trgovec v Karlovcu.

Ka je bio Hrupič, koga so v D. Lendavskom okraji volili, ki so na Radiča glasali. Pri hercegi v D. Lendavi je bio bojtár na imanji. To ne je špot, nego samo da se spozna što je te Hrupič, ar se ne znalo, što je.

Jeli de šla naša stranka vu vlado. Kmečka zveza nede šla vu vlado, ar je vlada proti našoj autonomiji. A če bi ljudstvo opüstito autonomijo i ne bi želelo s'oboščine, te bi se moglo gučati od vstopa vu vlado. Samo ob sebi se razmi, ka bo naša stranka tüdi pri toj kak i vsakoj vladi tisto podpirala kak de na hasek našemi ljudstvi. Tak bò podpirala zakon od invalidov, da naši invalidi dobijo z sirotami vred dobro podporo. Ali od toga drügoč.

mei vjetnike zaprte, je bila temna, le skoz lükno na prosnicaj je prihajala notri dnevna svetloba. Ravno pod toj odprtinov je stopo hrabri vojak, da je padala svetloba na njega i so ga vsi lahko videli. Razoglav je stao na sredi med njimi; svetloba je kazala mili njegov obraz, obrnjeni proti mladencoma, i lepo se je lesketala v svetlobi prekrasna njegova vojaška oprava. Poznalo se je na njegovom obrazi, da njemi velka žalost napolnjuje srce; z nezrečeno millim pogledom pogleda po okoli stoječih i za nekaj časa začne:

„Castitiva brata, šteriva sta prisegnola na Kristušovo ime, šteriva za njega trpita, zavölo njega nosita železje — poglejta, jaz bi mórao pred vama na kolena spadnoti i prositi vaj vajne priprošnje, ne pa pred vama stati, da vaj opominjam i vaj cilo grajam. Ali je resan istina, ka sem čüo? Angelci v nebesih vama že pletejo mantrniški venec, vidva pa njim velita: le püstite delo, le raztrosite cvetlice, ne marava jih. Z ednov nogov že stojita v svetom raji, ali resan ščeta stopiti nazaj v to dolino skuz?“

Mladencia osramočeniva povesita glave i se razjočeta. „Glejta,“ nadaljuje tribun, „že mojih reči, mojega pogleda nemreta prenesti, ki sem sirmaški vojak i najzadnji med služabniki Kristušovimi; kak bodeta mogla prenašati pogled onoga Gospoda, šteroga ščeta zdaj pred ljudmi zatajiti, gda bo tüdi On vaj zatajo pred vsemi angeli v nebesi.“

Na koj moremo biti pripravljeni. Mogoče je, da bodo našo stanko i naše ljudi radikalni z demokrati vred preganjali kak so Radiča. Mogoče je, da naše uradnike z službe vržejo, naše shode prepovejo, naše liste stavijo, našim ljudem delajo neprilike. Ne pravimo ka to bo, nego mogoče je da bo, ar naše autonomije dati nam neščejo zlepa, te do pa probali zhüda zatrei v nas želenje po sloböščini. Naš odgovor: na vse to pretenje pa naj bo Radičov odgovor. Od hiže do hiže naj nese vsaki naš pristaš glasi, ostanite stanovitni kmečkoj zvezi, pravica prle ali sledkar zmagala bo i kem bole jo preganjajo tem hitrej bo zmagala. — Naši dobri ljudje, odgovor naš bodi v jesén, če bi volitve pá bile, ednoglasno ostanite naši i pridobite že zdaj vse tiste, ki so prle bili zapelani. Že zdaj delajte dobri naši pristaši za zmago, popolno zmago slovenske kmečke zveze.

Svetovna politika.

Dnes tjeđen smo opisali tri sosedne države, to je Madjarsko, Avstrijo i Italjansko. Čüti smo, da majo vse te tri države Slovence pod seboj. Kak se kaj tem Slovencom tam godi, bomo že pisali vsikdar pod imeni: vogrski Slovenci, koroški Slovenci i goriški Slovenci ali Primorci. Vzemimo zdaj ešče 4 drüge naše soside, štere so vse menše važnosti, pa itak bomo včasih od njih pisali, ar soside moremo bole spoznati, kak drüge, čeravno so mogoče vekše države. — Najvažnejši naš štrti sosid je Bolgarska. Tüdi Bolgari gučijo slovanski jezik i je zato mogoče, da se ešče gda z nami zdrüžijo. Ta država bi mogla tüdi preci vojne odškodnine plačati, ar je bile premagana v svetovni vojni, ali majo jako pametnoga voditela Stambulijskoga, šteri pomali spravlja to državo na noge. Ravno zdaj so se vršile volitve, štere so jako lepo izpadnole, najme: vladna stranka je dobila 200 poslancov od 246.

Rumunija je vekša kak naša država i je kraljevina. Tak je vrejena ravno kak naša država. Tü se tüdi bije boj med centralisti i avtonomisti. Šteri bodo zmagali, si ne ve, gotovo pa je, da bo tej državi centralizem ravnotak škodo kak našoj. Je jako bogata država, ali tüdi ma bole slabe voditele. Zato tüdi nikdar nega reda i zadovolstva.

Naši sosidje Grki so zdaj jako tiho. Ne dugò je toga, da so zgübili vojno proti Türkomi i so zavolo toga več svoji voditelov na smit obsodili. Tü je tüdi vsikdar vrelo dokeč so ne spravili na državo nesrečne türške vojne. Zdaj so tiho, samo da lüstvo jako čüti na svojoj koži slabe posledice častihlepnosti neštèrni bogatašov.

Albanija je mala državica na jug od naše poleg Grške. To so Italjani jako hujskali na nas, ali zdaj je pa mirna, ar so se preci otresli italjanskoga vpliva. To so te naši sosidje: Madjarska, Avstrija, Italjanska, Bolgarska, Romunska, Grška i Albanija. Med temi šta samo Rumunija i Italija vekšivi kak Jugoslavija, bogatejša pa je samo Rumunija. Na pitanje, šteroj se najbolje godi, bi skoro lejko pravili, da Bolgariji. V vseh teh državah pa je približno tak kak prinas, ednok bogše, drügoč slabše: vse je od toga odvisno kakšo vlado majo. Či je vlada poštena i gleda za lüstvo, za državlane, je lejko v kakšte sirmaškoj državi dobro, či pa vlada gleda samo na žep svoji pristašov, pa je vsešerom slabo. Zato bo v vsakoj državi samo te dobro, gda bodo na vladi vučeni i pošteni ljudje. Gda pa bo to? Gda bo lüstvo pri volitvah gledalo ne na vino, ne na peneze, ne na lepe oblübe, nego volilo takše ljudi, šteri majo srce za lüstvo i dobro volo, da do njemi pomagali.

Zütra bi že lejko stopila pred njega, kak zvestiva njegoviva služabnika — ali bi resan radiva ešče par let živela v sramoti, zavrženiva od Cerkve, i tavalala okoli brez mirne düšne vesti?“

„Náj, náj, što šte si,“ se oglasi Trankvilin, oča mladencov, „i ne guči tak ostro z mojima sinoma, — le moje i materine skuze so krive, da sta začnola dvomiti, ne pa trpinčenje, štero sta že prestala. I zakaj bi tüdi nesrečne napravila svoje stariše i je zapüstita v starosti i sirmaščini? Ali mogoče to imenüjete sveto delo?“

„Oča,“ odgovori prijazno Sebeščan, le počakajte i püstite me prle gučati z mladencoma; onjeva razmita, ka gučim, vi pa ešče ne; ali z božov miloščov bote tüdi vi včasih razmill. Mladencia, vajin oča istino guči, da sta zavolo njegove i materine prošnje začnola dvomiti, pitam vaj pa, ali bole lübita stariše ali Onoga, šteri je pravo: „Što očo i mater bole lübi, kak mene, mene je ne vreden!“ Ali ščeta tak nakloniti starše k Kristušovi vöri, da jo sama zapüstita? Ali jih ščeta s tem napraviti za vojake Kristušove, da sama zapüstita njegovo zastavo? Či ščeta starišom zadobiti i izprositi večno zveličanje, pridobita si je najprle sama, stopita kak mantrnika pred vajinoga Odrešenika i prosita ga za spreobrnenje starišov!“

„Zadosta je, zadosta, Sebeščan,“ zakričita oba z ednim glasom. „Sva se že odločila.“

Dale.

Demokratski kandidat Štefan Kúhar je eden den pred volitvami stopo v radikalno stranko!

(Po „Našem domu“ z dne 14. 4. t. l.)

Na den volitev, dne 18. marca 1923. so po Prekmurju trosili male letake, na šteri je g. Štefan Kúhar, sreski kandidat demokratske stranke sporočo volilcom, da je vstopo v radikalno stranko i kde je pozivao volilce, naj glasitjejo za radikalno stranko, naj zato kruglice ne vržejo v prvo, nego v zadnjo škrinjico. Ravnote so pa v Prekmurju, posebno na vseh voliščih z rokov napisani plakati s podpisom Štefana Kúhara naznanjali volilcom, da je gori navedene letake brez privolitve Kúharove dao natiskati g. Benko v nameni, da volilce odvrne od Kúhara, to je, od demokratske stranke. Na tom plakati imentuje Kúhar Benkovo začinjaje: „Velko tolvajijo (lopovstvo) Benka.“ Javnost bi mogla računati, kaj naj to pomeni. Splošno se je obsojalo tak volilni manever radikalne stranke i pristaji demokratske so bili besni na g. Benka i radikalce. Njüva besnost pa je včasi popústila, kda je g. Benko sporočo, da ma v rokah pismeno izjavo g. Kúharja, da izstopi iz demokratske stranke i stopi v radikalno. Ali javnosti je ostalo vseedno šče neznano, kaj i kelko je resnice na toj trditvi, ar se je g. Kúhar proti članom demokratske stranke v M. Soboti ne šče izjaviti, kak je s tov zadevov. Zato so si sami izvali jasen odgovor na pitanje, ali je g. Kúhar ravno pred volitvami resan odskočo iz demokratskoga tabora ali ne. Napravilo se je etak: G. Rožič je pri nekšoj priliko v družbi očitao g. notari Kodri (oba gospoda sta člana demokratske stranke), da si je demokratska stranka „lepoga“ kandidata zbrala, (najme g. Štefana Kúhara), ki se je odao radikalcom. G. Koder ga je zavrno: „To je ne istina,“ na kaj mu je g. Rožič odgovoro: „Či tiljo trdiš, (najme, da se je ne odao) potem lažeš!“ Zavolò očitanja, da laže, je vložo g. Koder proti g. Rožiči zasebno obtožbo zavolo razžalenja časti. V tork, dne 10. aprila se je vršila pred okrajnim sodiščom v Soboti pred sodnikom g. dr. Makom razprava proti g. Rožiči. G. Rožič je nastopo dokaz istine, da se je demokratski sreski kandidat za okraja Soboti i Lendava dne 17. marca 1923. i den pred volitvami odao radikalnoj stranki za vekšo vsoto peněz. Te dokaz se njemi je resan posrečo.

Kak svedok zaslišani g. Štefan Kúhar je priznao, da je resan dne 17. marca 1923. oficielno vstopo v radikalno stranko i da je g. Benka pooblasto, da sme izdati letak z njegovim podpisom i sporočiti volilcom, da je on (Kúhar) demokratsko stranko zapústio i prestopo v radikalno. Na pitanje, kelko je za to dobo peněz od radikalne stranke, je g. Kúhar ne šče odgovoriti, ar — je pravo — bi njemi to bilo na sramoto i škodo, či bi se zvedilo. Zavolo toga je sodišče odvezalo g. Kúhara od dužnosti, odgovoriti na to pitanje. Kak svedoka zaslišani g. Benko i g. Cvetko, Benkov agitator, sta izpovedala ravno v tom smisli. Tüdi onjeva sta ne ščela odgovoriti na pitanje, kelko peněz je dobo g. Kúhar za prestop v radikalno stranko, ar bi njima odgovor na to pitanje znao povzročiti sramoto i škodo. Tüdi jiva je sodišče odvezalo dužnosti odgovora na to pitanje. Ar je bilo s tem zadosta dokazano, da se je demokratski kandidat Kúhar res odao radikalcom je g. notar Koder umakno obtožbo proti Rožiči . . .

Gotovo je, da se bo zdaj dem. stranka trüdila dosegnoti, da se bar v Prekmurju razpišejo nove volitve. Za g. Kúhara pa zna biti njegov korak meti še edno neprijetno stran, najme to, da bo načelstvo demokratske stranke mogoče zahtevalo od njega, da njoj povrne tisto precejšnje vsoto peněz, štero njemi je bila zročila za to, da kandidira i agitira za demokratsko stranko. No pa za g. Kúhara je namesti samó eden tanač, najme te, da kak najprle zapústi politično življenje.

Morala slovenskoga naroda takši lüdi ne prinese. G. Kúhar je v Sloveniji mogoče prvi kandidat i vüpjamo, da je bio tüdi slednji kandidat v Sloveniji i Prekmurju, šteri je zavolo peněz ravno pred volitvami preskočo v nasprotni tabor. Za silo si je opral madež vsaj s tem, da je pred sodiščom odkrito priznao to.

(Tak piše socialistični list od Kúhara. Mi samo telko pridenemo, da je to vse istina, obžalüjemo, da mamo v Slov. Krajini tak slabe lüdi, šteri so osramotili slovensko ime; svarimo pa lüstvo pred takšimi zapelivci).

Teštament ali kak moremo teštament delati.

Tü gučimo samo od takši pitanj, štera se nanašajo samo na kmečko lüstvo. Ne gučimo zato od takši teštamentov, šteri se delajo pred notarijušom ali pred sodiščom:

1) Što sme delati teštament? Vsak lehko napravi teštament brez notarijuša i brez sodišča, či je li spuno že 18. leto, či je pri punoj pameti i zavesti, i či ma resan volo za to i zna, ka dela. Tisti, šteri so že več kak 14 let stari, nemajo pa ešče 18 let, nemrejo napraviti inači teštamenta kak pred notarijušom ali pred sodiščom. Nemi ali takši, ki so nori ali pijani, nemrejo v tom stanji delati teštamenta.

Zapravlivci, pijanci i drügi, šterim je sodišče spoznalo za takše (šteri so sodno preklucani), smejo delati teštament samo od polovice svojega imanja. Ovači pa sme delati teštament vsak gdašte i kakšte, či je li ne kak zadržani v v nünanci svoji düševni moči.

Sme se tüdi prigučavati ali prositi koga, da napravi teštament. To pa smejo biti samo prošnje, ne sme se siliti koga k teštamenti, ne sme se koga vkaniti na priliko s tem, da njemi pravim, da je tisti, šteromi ščem v teštamenti kaj zapústiti, že mro itd. Takši teštamenti so lehko sledkar nevalani, či dokažemo, da je tisti, šteri je delao teštament, bio vkanjeni. Tak se lehko zgodi, da v teštamenti postavljeni öröčnik postane nevreden öröščine i more ešče popraviti škodo tistomi, šteromi se je zgodila v teštamenti krivica zavolo vkanjenja oporočitelja.

2) Kakša more biti forma i vsebina teštamenta? Zakon predpišuje stroge forme. Ade se to najme za jako veliko stvar: što bo öröčnik imanja, pravic i dužnosti. Zato more biti teštament tak lehok po vsebini i takši po formi, da se nemre i ne sme dvojiti, da je oporočiteo znao za pomembnost teštamenta, i da se včasi vidi, da je to resan teštament.

More se povedati, da je to zadnja vola. Ne zadostüje, da je što drügi napravo teštament, beteznik je pa samo priklumao, da naj bo tak. Tüdi to je ne teštament, či što pravi samo, naj bo tak, kak de po njegovoj smrti ščela žena ali mož ali što drügi. Teštament more napraviti vsak le sam, to je, sam more določiti, ka bo z njegovim imanjem po smrti. Nišče nemre namesto drügoga ali za drügoga napraviti tešta-

menta. Tü se nemre pooblastiti drügoga. Tüdi starišje nesmijo napraviti teštamenta namesto svojega deteta, štero ešče nema 18 let. Dokeč pa je dete ne spunilo 14 leto, je od njegovoga imanja nemogoče delati teštament.

Teštator (što dela teštament) more zato sam določiti, što naj bo njegov öröčnik i što naj kaj dobi po njegovi smrti. Gda imentuje öröčnika, je napravo oporoko ali teštament; gda je pa komi samo nameno kakšo stvar ali pravico, ne da bi imentüvao öröčnika je napravo volilo ali kodicit. Öröčnik ali dedič je tisti, šteri dobi ali vso zapúščino (öröčino), to je vse imanje, štero je zapústio vmrli teštator, ali pa bar določeni deo (polovico ali tretjino ali kaj) cele zapúščine. Volilojemnik je tisti, šteri dobi le gotovo stvar ali pravico iz zapúščine (na priliko: kravo, parcelo itd.) Razlika med dedičom (öröčnikom) i volilojemnikom je ta, da stopi dedič po smrti zapústnika na njegovno mesto, da dobi vse njegove pravice i dužnosti, da je samo on upravičen razpolagati z zapústnikovim imanjem, i da se zavolo dugov zapústnika more terjati samo dediča. Volilojemnik pa dobi od dediča samo gotovo stvar ali pravico iz zapúščine; volilojemnika ne brigajo nikaj vse drüge razmere zapústnikove.

Dale.

Ponüja se za

vajenca (inaša)

za stolarsko, črevljarsko ali kovačko obrt mladi dečko, star 14 let iz poštene kršćanske družine.

Pozvej se pri

Šimon Štefani v Šilinci št. 75. p. G. Petrovci.

Proda se cenó krasno posestvo oddaljeno 4 km. od nekoga večjega mesta Slovenije tik državne ceste, večja gosposka hiša s 5 sobami, obširnejša gospodarska poslopja vse zidane z čez 80 joh zemljišča (njive, travniki, vinograd, gozd) z električno silo in razsvetljava, več glav živine in vsemi potrebnimi stroji in orodjem, kakor tüdi vozili. Ponudbe pod St. M. 4. na upravo lista.

Oklic.

Prostovoljna prodaja zemljišča

pri okrajnem sodišču v Dolnji Lendavi se bo na prošnjo nedoletnega Ivana Krapec iz Izakovec št. 48. zastopanega po varuhu Ivanu Sreš v Izakovcih št. 49. prodalo na javni dražbi nedoletnikovo zemljišče pod. vl. št. 8. (B 20. 28.) 74 (B 8. 16.) 93 (B 8. in 16.) k o Melinci to so četrtinski solastninski deleži parcel št. 275. 276. 277. „Goraji njiv“ na katero odpade v naravi prilčno 1455 kv. s.

Javna dražba (licitacija) se bo vršila na licu mesta v Melincih

dne 2. maja 1923. ob 9 uri.

Dražbeni pogoji so na vpogled pri okrajnem sodišču in pri kr. notarju v Dol. Lendavi. Izklicna cena je 55000 kron. Ponudki, ki ne dosežejo izklicne cene se ne bodo upoštevali.

Vadij, ki ga ima položiti vsak ponadnik pred začetkom dražbe znaša 6000 Kron. Najvišji ponudek položiti bo v rokih določenih v družbenih pogojih.

Pravice vknjižnih upravičencev (bremena in dolgovi) ostanejo po dražbi nedotaknjena.

Okrajno sodišče v D. Lendavi, odd. I. dne 16. aprila 1923.

Naznanje

vsem onim, šteri se spravljajo k zidi, prle kak bi si prskrbeli,

Cement, Vapno, Železne nosilce, (Traverse) Okove (Spolarijo) in Štedilnike (Sparherde)

naj se obrnejo k meni, nadale priporačam: Dobropoznate moje specialne Garantierane kose, vsakovrstno orodje (šker) za les pa za železo obdelavati. Jako točna in poštena podvorba.

Trgovina z železom

Jožef Toplak prle Marton Kálmán
Dolnja Lendava, Glavna ulica 67.

Ena ščista nova oprema za obednico iz masivnoga hrastovoga lesa je takoj na

prodajo

pri M. SCHVARTZ v DOLNJI LENDAVI.

Dva vajenca (inaša)

za mizarsko obrt sprejme

GUSTAV ŠTAUS v BELTINCI.

NEMECZ JANOŠ

BAUTOŠ

v MURSKOJ SOBOTI

odáva

vsefelé železò,

obijanje za rame,

glazojno.

Mašine

za šivanje, sejanje, slamorezanje pa tüdi

za mlatiti

po niskoj cejni.

Najbogši

Portlandcement,
Papir za streho pokrivati,
Izolirpapir za zid,
Beton za pivnice proti vodi,
Superfosfat (mütrágya),
Šteinkol,
Vogelje za kovače
Drva vsake vrste

se po dnevnoj cení dobi pri

CZIPOTH VIKTORI

trgovina z lesom, drvami in premogom
MURSKA SOBOTA, Prekmurje.